

студентів екологічної культури, умінь та навичок необхідних для захист довкілля, в т.ч. забезпечення дотримання та виконання вимог законодавства про благоустрій населених пунктів, про відходи тощо.

Узагальнюючи вищевказане, можна зробити висновок, що специфіка екологізації освіти юриста полягає в тому, що фахова підготовка правника повинна забезпечувати володіння юристом всім комплексом наукових знань та вмінь які дозволяють реалізовувати програми направлені як на захист екологічних прав так і обов'язків направлених на усунення негативних наслідків у відношенні людина – природа.

Література:

1. Кобець О. В. Моделювання процесу розвитку еколого-правової свідомості суб'єктів природоохоронної діяльності / О. В. Кобець // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. Психологія. 2015. Т. 20. Вип. 2 (36). Ч. 2. – С.123–126.

2. Балюк Г. І. Проблеми правового регулювання впровадження концепції сталого розвитку у вітчизняну освіту / Г. І. Балюк // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т упр. та права, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т законодавства Верхов. Ради України. – 2012. – № 1. – С. 615–616.

3. Коршунова І. М. Щодо напрямів екологізації юридичної освіти в Україні / І. М. Коршунова, М. К. Черкашина // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. праць / за ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО, О. Г. РОМАНОВСЬКОГО. – 2015. – № 42. – С.176–90.

Морозова Р. С.

*заступник директора з НВР, вчитель фізики,
керівник гуртка «Екологічне краєзнавство»
Донецького обласного центру туризму,
м. Часів Яр, Україна*

ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ КОМПОНЕНТІВ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ» ЧЕРЕЗ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРАЦІЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Входження української освіти у європейський освітній простір вимагає реформування всіх її ланок. Реформуванню підлягає і викладання предмету

фізика. Ні для кого не секрет, що фізика-складна наука, і не кожна дитина має здібності до її вивчення.

Але, як наголосила у своєму виступі на Всеукраїнській педагогічній конференції міністр освіти і науки Лілія Гриневич «Наше завдання – кожній дитині дати доступ до якісної освіти. І кожна дитина, не залежно від її здібностей, має право на успіх в житті, на максимальне розкриття власних здібностей, яке може запропонувати якісна освіта». Тому метою вивчення фізики в сучасній школі є розвиток особистості учня, формування загальнокультурної компетентності на основі загальнолюдських та духовних цінностей, наукового світогляду, системних знань, умінь, навичок, закладених у шкільній програмі.

Для досягнення цієї мети слід застосовувати педагогічні методи та прийоми, що ґрунтуються на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Зосереджуючи свою увагу на потребах учнів під час вивчення фізики, дійшли висновку, що максимальну кількість матеріалу вони отримують тоді, коли інтегрують знання з різних предметів і, якщо це стосується природничих дисциплін, то фізика тісно взаємодіє з хімією, біологією, екологією, географією, астрономією. Останнім часом популярності набув такий методичний прийом як учнівська науково-дослідницька діяльність, якою діти у широкому масштабі починають займатися з 7 класу. Саме науково-дослідницька діяльність мотивує вчителя розвивається професійно та надає свободу творчості і вчителю, і дітям. Беручи до уваги те, що фізика має великі виховні можливості, на уроках та в позакласній роботі можна використовувати різні методи дослідження: теоретичні (вивчення літератури за відповідною темою) або практичні (спостереження, експеримент, аналіз, синтез, встановлення причинно-наслідкових зв'язків).

Позитивним є те, що до цієї роботи з кожним роком залучається все більше дітей. Їм це цікаво. За підсумками 2016–2017 навчального року 9 учнів школи взяли участь у I (міському) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, у

тому числі 2 з них у секції «Експериментальна фізика», де представили роботи «Вплив звуків чутного діапазону на живі організми» та «Дослідження впливу магнітних бур на мешканців міста Часів Яр». Робота про вплив звуків була презентована учнем 9 класу Кліменко Максимом на обласному етапі конкурсу-захисту.

У результаті інтеграції таких предметів як екологія та фізика з'явився цікавий проект «Моніторинг радіаційного фону будівель, споруд та житлових приміщень міста Часів Яру» (автор: учень 9 класу Кліменко Максим посів I місце на регіональній науково-практичній учнівській конференції «Науковий пошук молоді - курс на майбутнє» та презентував роботу в м. Львові на Міжнародній учнівській науково-практичній конференції «Україна очима молодих»). На IV обласному конкурсі «Екологія та здоров'я» у секції «Валеологія» III місце посіла Лагуткова Єлизавета, учениця 9 класу з роботою «Унікальні властивості мінеральної води та користь від її застосування»; II місце вона посіла на регіональній науково-практичній учнівській конференції «Науковий пошук молоді – курс на майбутнє». У II обласній науково-практичній конференції «Біологічні дослідження та винахідництво» взяли участь 8 учнів Часовоярської ЗОШ №15. Всі вони посіли призові місця.

Одна й з наймолодших учасників, учениця 7 класу Коротченко Юлія, виступила з роботою «Фізичні властивості вібрацій та їх користь для організму людини». За поточний навчальний рік учні нашої школи взяли участь у 11 науково-практичних учнівських конференціях.

Але наймасштабнішим підсумком стала перемога дітей в обласному конкурсі екосторінок серед шкіл Донецької області «Екологічними стежками рідної України» у червні 2017 року, за що 8 учнів були нагороджені поїздкою на Закарпаття. Але це була не просто подорож, а справжня пошукова експедиція, під час якої під керівництвом наукових співробітників національних природничих парків «Синевир» та «Ужанський» учнями школи було написано 8 дослідницьких проектів. Діти виконали такі дослідження: «Радіопротекторне харчування як захист від йонізуючих опромінь»,

«Дослідження якості води в мінеральних джерелах національних природничих парків «Синевир» та «Святі гори», «Дослідження стану рельєфу та стану ґрунтів урочища «Чорні млаки», місця, де падав метеорит», «Оцінка забрудненості атмосферного повітря» тощо.

Подарунком для учнів школи від Донецького обласного еколого-натуралістичного центру за перемоги в конкурсах екологічного спрямування стала екскурсійна подорож до Софіївського національного парку (м.Умань Черкаської області), до Одеси та Національного біосферного заповідника «Асканія-Нова». Під час цієї тривалої подорожі також було проведено нові цікаві дослідження. Плідна співпраця з обласними центрами приносить свої результати, а для дітей школи – це нові можливості. Тому успіх у формуванні наукового світогляду на уроках фізики визначається зовсім не обсягом відомостей, які зафіксувались у пам'яті учнів, а формуванням їх критичного мислення та соціальним досвідом, який вони отримали й змогли застосувати.

Таким чином, у світі впровадження Концепції реформування середньої освіти «Нова українська школа» проектно-дослідницька діяльність відіграє провідну роль у розвитку успішної особистості учня.

Некрасова А. В.
*вчитель біології та хімії Рибинської ЗОШ І–ІІІ ступенів
Донецька область*

НАСКРІЗНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ

Екологічні проблеми сучасності є найбільш значущими для суспільства. Антропогенне втручання, впливаючи на природні процеси, призводять до глобальних змін на планеті. Саме сьогоднішнім школярам доведеться